

denne Gang af Handelsminister Hage, men da var den Bestemmelse, som Folketinget i 1914—15 med stort Flertal satte ind, slettet i selve Regeringsforslaget. Det er saaledes to Gange, at den radikale Regerings Handelsministre paa et afgørende Punkt udtrykkelig gaar Højfinansens, Storbankernes Ærinde og hindrer, at der indføres en Bestemmelse om, at Bankdirektører og Bankraadsmedlemmer ikke maa have Sæde i Bestyrelsen for de Aktieselskaber, som vedkommende Bank finansierer. Dette skal huskes, naar Ansvar og Skylden for Landmandsbankens Sammenbrud skal deles ogsaa i politisk Henseende.

Stillingen til Bankloven er imidlertid slet ikke noget enestaaende Tilfælde fra den radikale Regerings Side, der kunde hentes mange Eksempler fra Krigsaarenes Prisregulering, som daværende Indenrigsminister, det ærede Medlem Hr. Rode jo særlig har Ansvar for; der kunde nævnes mange Omraader i den Henseende, hvor netop de, der skulde staa som Værnere af Samfundsinteresserne, i afgørende Grad gik Højfinansens Ærinde i Stedet for Samfundsinteressernes. Vi ved jo ogsaa, at man i disse Aar paabegyndte eller i hvert Fald forsøgte en Prisregulering overfor Industrien, ogsaa overfor den bekendte store Skotøjsindustri, hvor vi netop stod overfor Højfinansens Spidser, kan man godt sige, og samtidig — paa en skjult Maade maaske — overfor Landmandsbankens Spidser, i det hele taget overfor de mest indflydelsesrige Repræsentanter for Storkapitalen. Der er ingen Tvivl om, at netop indenfor Skotøjsindustrien var de placeret, thi her var der Muligheder for den vildeste Spekulation og Chancer for den mest urimelige Udbytning. Vi ved, at naar det gjaldt Prisregulering, Profitbeskæring, kan man godt kalde det, Udbyttebeskæring overfor Landmanden og overfor den enkelte forretningsdriyende, saa var den daværende Regering ikke bange for at tage fat med haard Haand. Men ganske anderledes var Forholdene overfor Højfinansens, som den fandtes indenfor den store Skotøjsindustri. Den egentlige Aarsag til, at man overhovedet tog fat, var vel nok den Artikelrække, der efter Valget i April 1918 fandtes i selve „Social-Demokraten“, og hvor man aabnede Angreb paa Ballin, fordi han, efterhaanden havde faaet en næsten diktatorisk Mynighed, saa at ingen indenfor hans Kreds turde have nogen anden Mening end han, Diktatoren. Denne Artikelrække førte til, at man i Juli 1918 begyndte paa en Prisregulering overfor Skotøjsindustrien, d. v. s.

man begyndte ikke overfor selve Industrien, men overfor Forhandlerne af Industriens Artikler. Den 18. Juli blev der udstedt en Prisreguleringsforordning overfor Detailhandlerne, og først i September kom man endelig til en Afgørelse af Spørgsmaalet om Prisregulering overfor Industrien selv.

Nu sagde det ærede Medlem Hr. Rode forleden Dag, at i Virkeligheden havde man den Gang den ærligste Villie til at tage fat paa de store Industriselskaber, der udbyttede Befolkningen, men man manglede Magtmidlet — man manglede Trustloven. Det er jo fuldkommen forkert, at man i disse Aar manglede en Trustlov, thi man havde det stærkeste Magtmiddel, som nogen Regering nogen Side har haft i sin Haand: Loven af 7. August 1914. Man behøvede aldeles ingen Trustlov for at hindre Sammenslutninger og Monopoldannelser, thi i Kraft af Loven af 7. August 1914 kunde man, hvis man havde Villie dertil, nedskære Avancerne saa stærkt, at der aldeles ikke kunde foregaa nogen Spekulation i dem. Man kan maaske dertil svare, at man ikke kendte det virkelige Forhold, før „Social-Demokraten“ efter Valget i 1918 aabenbarede, hvad det var, der foregik. En saadan Undskyldning har imidlertid ingen Værdi, thi man vidste meget godt, at A/S. Ballins Sønner i 1916 gav et Udbytte paa 40 pCt., og man vidste, at det i 1917 gav et Udbytte paa 30 pCt. Man havde de mest afgørende Beviser for, at hvis der var noget Industriselskab, der udbyttede Befolkningen paa en ganske ublu Maade, var det Skotøjsindustrien. Det vidste man altsaa udmærket godt, og samtidig stod man, som sagt, med Loven af 7. August 1914 i sin Haand og kunde beskære Udbyttet, hvis man vilde. Det ærede Medlem Hr. Rode talte forleden Dag noget om, at Befolkningen vilde have været overmaade lykkelig, hvis hele det vilde Jobberi og Spekulationen i Aktier i Krigsaarene ikke havde fundet Sted. Ja, det er ganske sikkert rigtigt, men hvis den daværende Regering i Sandhed havde ønsket at lægge en Dæmper paa det vilde Jobberi og den vilde Spekulation, kunde den have gjort det, fordi den netop havde det Magtmiddel, som gjorde det muligt at beskære Udbytteerne saa stærkt, at man derved udelukkede den vanvittige Spekulation i dem. Naar man ikke gjorde det, var det altsaa ikke, fordi man manglede Trustloven, manglede Magtmidlet, men fordi man manglede Villien til at gøre det. Dette viser igen, at overfor de smaa, overfor de mange enkelte, de svage, havde man en stærk og kraftig Haand,